

Zařízení VO v ochranných pásmech zřízených zákonem

Umístění prvků zařízení veřejného osvětlení musí vyhovovat podmínkám pro jejich provoz a údržbu. Do ochranných pásem jiných inženýrských sítí, technických zařízení nebo vymezených pozemků lze umístit zařízení veřejného osvětlení v souladu s ustanoveními technických norem, vyhlášek nebo zákonů, které ochranná pásma vymezují. Tato příloha obsahuje výtah důležitých ustanovení.

Zákon č. 13/1997 Sb.

o pozemních komunikacích

Zákon o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb. s prováděcí vyhláškou č. 104/1997 Sb., dále novelizovaných vyhl. č. 300/1999 Sb. a 355/2000 Sb., který byl novelizován zákonem č. 102/2000 Sb.

Část pátá, Silniční ochranná pásma,

§30 odst. (1) - **K ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich mimo souvisle zastavěné území obcí slouží ochranná pásma.**

((Vyhl. 355/2000 Sb. blíže specifikuje v §47a Vymezení souvisle zastavěného území obce při určování silničního ochranného pásma /k § 30 odst. 3 zákona č. 102/2000 Sb./ - Souvisle zastavěným územím obce (dále jen území) je území, které splňuje tyto podmínky:

a) **na území je postaveno pět a více staveb,**

b) **mezi jednotlivými stavbami, jejichž půdoryse pro tyto účely zvětší po celém obvodu o 5 m, nebude spojnice delší než 75 m. Spojnice tvoří rohy zvětšeného půdorysu jednotlivých staveb (u oblouků se použijí tečny). Spojnice mezi zvětšenými půdorysy staveb spolu se stranami upravených půdorysů staveb tvoří území.**

Ochranné pásmo může být zřízeno s ohledem na stanovené podmínky pouze po jedné straně dálnice, silnice nebo místní komunikace I. a II. třídy.))

dále odst (2) - **Silničním ochranným pásmem se pro účely tohoto zákony rozumí prostor ohraničený svislými plochami vedenými do výšky 50 m a ve vzdálenosti**

a) **100 m od osy přilehlého jízdního pásu dálnice, rychlostní silnice nebo rychlostní místní komunikace anebo od osy větve jejich křižovatek; pokud by takto určené pásmo nezahrnovalo celou plochu odpočívky, tvoří hranice pásma hranice silničního pozemku,**

b) **50 m od osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu ostatních silnic I. třídy a ostatních místních komunikace I. třídy,**

c) **15 m od osy vozovky nebo od osy přilehlého jízdního pásu silnice II. třídy nebo III. třídy a místní komunikace II. třídy.**

(zákonem č. 102/2000 Sb. byl ještě doplněn odst. (4), který pro povolování reklamních, propagačních a jiných poutačů, světelných zdrojů ..., které by byly viditelné uživateli dotčené pozemní komunikace, posouvá ochranné § 30 odst. 2 písm. a) ze **100 m na 250 m.**)

Ve vyhlášce č. 104/1997 Sb. je

§ 25 Veřejné osvětlení, který říká:

Dálnice a silnice se vždy osvětlují v zastavěném území obcí (vymezení viz výše). Mimo toto území se osvětlují jen zvlášť určené úseky, jako např. na hraničních přechodech, v tunelech a na jejich přilehlých úsecích, výjimečně na křižovatkách, za podmínek obsažených v ČSN 73 6102, 73 7507. Osvětlení lze zřídit i v oblastech, kde to zdůvodňuje intenzita dopravy, případně četnost chodců a cyklistů. Podrobnosti obsahují doporučené české technické normy uvedené v příloze č. 1

V příloze jsou uvedeny tyto normy:

ČSN EN 13 201-1 (360455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 1 : Určení, z dubna 2007,

ČSN EN 13 201-2 (360455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 2 : Požadavky, z května 2005,

ČSN EN 13 201-3 (360455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 3 : Výpočet

ČSN EN 13 201-4 (360455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 4 : Metody měření

ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic

ČSN 73 6111 Projektování místních komunikací

Důležitá ustanovení z posledních dvou norem ČSN 73 6101, 73 6110 a ČSN 73 6102 jsou v následujícím výtahu:

ČSN 73 6110	Projektování místních komunikací	1986(87/7) + změna 94, změna 1-95/6
ČSN 73 6101	Projektování silnic a dálnic	1985 + násl. změny
ČSN 73 6102	Projektování křižovatek na silničních komunikacích	březen 1995

Vzhledem k rozsahu těchto norem, se jeví jako užitečné předložit výtah z takových článků výše uvedených norem, které mají nějaký vztah k zařízení veřejného osvětlení.

Výtah z ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací + Změna 1 z 07/95

- čl. 3 - u místních komunikací s postranními obrubníky končí hlavní dopravní prostor 0,50 m za tímto obrubníkem (tím je tedy dáno nejbližší umístění stožáru VO k hraně obrubníku)
- čl. 36 čl. 159 - nejmenší volná šířka chodníku má umožnit jízdu dětského kočárku, jízdu vozíku pro invalidy, chůzi chodce se zavazadly a umožnit jejich míjení a činí 1,5 m (obr. 10 normy).

Změna 1:

Ve stavebně stísněných poměrech v úsecích s nízkou intenzitou pěšího provozu (pěší režim A, popř. B - viz příloha 4) lze v odůvodněných případech navrhnout volnou šířku chodníku menší, nejméně však 0,75 m. Bezpečnostní odstup 0,5 m musí být vždy zachován.

Do volné šířky chodníku 1,5 m (a menší) nesmí zasahovat žádné překážky ani ojedinělé (např. **sloupy veřejného osvětlení**).

Do volné šířky větší než 1,5 m mohou zasahovat sloupy doplňkových zařízení, avšak v místě sloupu musí být zachována volná šířka 1,5 m.

Průchozí prostor je dán volnou šířkou chodníku a výškou 2,5 m.

- čl. 218 - (týká se komunikační zeleně a uvádí se následující:) Při výsadbě a následné údržbě je nutno zajistit, aby stromy a keře ani při plném vzrůstu nezasahovaly svými větvemi do dopravního prostoru, nebránily rozhledu a nezakrývaly nebo nezastiňovaly dopravní značky nebo zdroje veřejného osvětlení. ... *Vzdálenost kmene od hrany obrubníkové podstupnice nesmí být menší než 1,2 m (jedná se o ne zcela domyšlené ustanovení: vyhrazené pásmo VO je 0,5 m od obruby, tedy zbývá 0,7 ke kmeni stromu při jeho umístění podle výše uvedeného – odbory životního prostředí však vyžadují vedení kabelové rýhy min. 2 m od kmene stromu, nejlépe ve vzdálenosti půdorysného průmětu koruny stromu.)*

Výtah z ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic

- čl. 185 - jednoduché svodidlo se navrhuje na největší deformační hloubku 1,00 m.
- čl. 186 - do prostoru předpokládané deformace za svodidlem se nesmí ani dodatečně umisťovat žádné pevné překážky (viz čl. 196 e, 198 a 220 této normy - stožáry VO se považují vždy za pevné překážky).
- čl. 196 - odst. e) jednoduché svodidlo se osazuje... podél všech pevných překážek (stromů, ..., sloupů, ...) vzdálených od hrany jízdního pásu méně než 4,50 m a leží-li pata této překážky níže než 1,50 m nad hranou koruny silniční komunikace ...
- čl. 198 - jednoduché svodidlo se osazuje v krajních polohách středního (popř. postranního) dělicího pásu:
a) v případě výskytu překážek (pilíře, sloupy osvětlení, apod.) ..., překážka musí být od líce svodnice vzdálena nejméně o předpokládanou deformační hloubku svodidla (viz čl. 185), ...

Výtah z ČSN 73 6102 Projektování křižovatek na silničních komunikacích

- 5.2.6.3 Při návrhu okružní křižovatky je nutno věnovat zvýšenou pozornost zejména:
- osvětlení křižovatky (mělo by dostatečně osvětlovat vjezdy, prostorové uspořádání křižovatky i přechody pro chodce,
- 6.1.5.6 Přechody mají být osvětleny pokud možno odlišně od veřejného osvětlení.

6.17. Osvětlení křižovatek

6.17.1 Křižovatky místních komunikací v sídelních útvarech a okružní křižovatky na přechodu mezi intravilánem a extravilánem se vždy osvětlují. Osvětlení se navrhne podle ČSN 36 0410 a 36 0411.

6.17.2 Křižovatky na silnicích a dálnicích ve volné krajině se zásadně neosvětlují, kromě křižovatek:

- budovaných v těsné návaznosti na sídelní útvary s veřejným osvětlením komunikace
- vybavených světelných signalizačním zařízením,
- okružních a mimoúrovňových s vysokou intenzitou dopravních proudů a dopravní důležitosti, jejich osvětlení je podmíněno předchozím souhlasem ústředního orgánu státní správy ve věcech dopravy.

Osazení stožárů VO podél hlavní komunikace při povinném zastavení na vedlejší komunikaci před křižovatkou, popř. v křižovatce, musí respektovat rozhledový trojúhelník (6.8.3 - Zajištění dostatečného rozhledu dle 6.8.1 se dosahuje odstraněním překážek rozhledu v rozhledových trojúhelnících podle ČSN 736101).

Zákon č. 289/1995 Sb.

o lesích (lesní zákon)

§ 14 odst. (2) zakládá povinnost respektovat ochranné pásmo - **Dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů (stavební zákon apod.) zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů, který může svůj souhlas vázat na splnění podmínek. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.**

odst. (3) - **Každý, kdo zamýšlí provést liniovou stavbu, při níž se předpokládá trvalé nebo dočasné odnětí nebo omezení podle § 15 odst. I, je povinen před zpracováním podkladů k vydání územního rozhodnutí vyžádat si u orgánu státní správy lesů informace o podmínkách vedení trasy přes lesní pozemky dotčené zamýšlenou stavbou.**

§15 v odst. (3) Odnětí pozemků a omezení jejich využívání - **bez odnětí lze na pozemcích lesa umístit: signály, stabilizační kameny a jiné značky pro geodetické účely, stožáry nadzemních vedení, vstupní šachty podzemních vedení, pokud nepřesahují 30 m², přečerpávací stanice vody a studny, stanice nadzemního či podzemního vedení, stanice a zařízení sloužící k monitorování životního prostředí, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m², jedná se ale i nadále o omezení lesa a je nutné podstoupit řízení o omezení dle § 16.**

§ 47 Orgány státní správy lesů - státní správu lesů vykonávají okresní úřady a ministerstvo zemědělství ČR. Následující paragrafy (§ 48, 49) vymezují kompetence úřadů.

Zákon č. 266/1994 Sb.

o drahách - ve znění zákona č. 189/1999 Sb., a zákona č. 23/2000 Sb.

§ 4 odst. (2) - Obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu.

odst. (3) - Obvod dráhy u ostatních drah je vymezen svislými plochami vedenými **3 m** od krajní koleje, krajního nosného nebo dopravního lana, krajního vodiče trakčního vedení, nebo hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby, **nejméně však 1,5 m** od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.

§ 5 odst. (2) - Stavbou na dráze jsou všechny stavby a zařízení v obvodu dráhy, které nejsou stavbou dráhy, bez ohledu na účel, jemuž slouží.

odst. (3) - Stavba dráhy a stavba na dráze musí splňovat technické podmínky a požadavky bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy. Technické podmínky a požadavky jednotlivých druhů drah stanoví prováděcí předpis.

§ 8 odst. (1) - **Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou:**

- a) u dráhy celostátní a regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,
- b) u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/hod. 100 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy
- c) u vlečky 30 m od osy krajní koleje,

- d) u speciální dráhy 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů speciální dráhy 35 m od osy krajní koleje
- e) u dráhy lanové 10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje
- f) u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové 30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového drátu

odst. (2) - **Pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a pro vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje.** § 9 obsahuje podmínky ochranného pásma dráhy

Zákon č. 138/1973 Sb.

o vodách (vodní zákon)

Změna: 425/1990 Sb., 114/1995 Sb., 14/1998 Sb.

Oddíl 4 Souhlas - § 14 Odst. (1) - **Souhlasu vodohospodářského orgánu je třeba ke stavbám, zařízením, popřípadě činnostem, k nimž není třeba jeho povolení, které však mohou ovlivnit vodní poměry, a to:**

písm. e) **ke stavbám a k dobývání nerostů, jakož i k zemním pracím v zátopových územích, v chráněných oblastech přirozené akumulace vod (§ 18), v ochranných pásmech (§ 19) a v povodí vodárenských toků.**

písm. g) **ke stavbám ve vzdálenosti do 15 m od vzdušné paty ochranné hráze vodního toku. Vodohospodářský orgán může stanovit podmínky, za kterých souhlas uděluje.**

Zákon č. 334/1992 Sb.

o ochraně zemědělského půdního fondu

Změna: 10/1993 Sb.

Část IV. Ochrana zemědělského půdního fondu,

§ 7 odst. (2) - **Návrh na schválení zadání stavby, v němž se předpokládá odnětí zemědělského půdního fondu, musí být doložen souhlasem orgánů ochrany zemědělského půdního fondu (§ 9), s výjimkou případů, kdy takového souhlasu není třeba.**

odst. (3) - **Návrh tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí, který se zpracovává v etapě před zpracováním zadání těchto staveb, musí být projednán s orgány ochrany zemědělského půdního fondu a opatřen jejich souhlasem.**

Část V. Odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

v § 9 v odst. (2) specifikuje výjimky, kdy není třeba souhlasu orgánu ZPF, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata půda -

písm. b) **pro umístění 1. signálů,...., stožárů nadzemních vedení,, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m².**

písm. c) - **k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení půdy do původního stavu.**

(Jedná se o dobu, která je ze zákona poskytnuta pro provedení zemních prací a uložení vedení do země).

Zákon č. 458/2000 Sb.

podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích

a o Státní energetické inspekci

Nahrazuje zákon č. 222/1994 Sb., který byl doplněn zákonem č. 83/1998 Sb.

Zákon je společný pro elektroenergetiku, plynárenství a teplárenství. Z hlediska sítě VO jsou nejdůležitější ustanovení o ochranných pásmech, ve kterém je nutné každou stavbu projednat s příslušným správcem sítě.

Do konce roku 1999 byla závazná ČSN 73 6005, ze které je na místě ocitovat články a ustanovení mající vztah k umístění zařízení VO:

Výtah z ČSN 73 6005

Prostorové uspořádání sítí technického vybavení (závazná do 31. 12. 1999)

V odd. 4 - Základní pokyny pro navrhování - se uvádí:

- čl. 4.1.1. - všechny sítě technického vybavení sloužící veřejným zájmům jsou rovnocenné.
- čl. 4.3.2. - kabely pro VO se kladou:
- a) ve společné trase s ostatními silovými kabely do 1 kV (t.j. nejbliže k zástavbě - zpravidla to znamená nejdále od stožárů, s důsledkem velkého množství křížení ostatních sítí)
 - b) v pásmu základů stožárů VO. Při určení jejich přesné polohy je nutno respektovat zájmy sdělovacích vedení (jejich vyhrazené pásmo). Stožáry VO jako pevné překážky 0,5 m od obruby (mimo hlavní dopravní prostor) dle ČSN 73 6110.
- čl. 4.10.1. - osazování stožárů všeho druhu zpravidla do pásu dělících a pásů pro pěší (chodníků) podle ČSN 73 6101 a ČSN 73 6110. Vždy až za prostor neobsaditelný povrchovým zařízením, jehož nejmenší šířka je 0,5 m (viz čl. 3 ČSN 73 6110).
- čl. 4.10.3. - stožáry VO mají před ostatními stožárovými tratěmi přednost volby strany a trasy.
- V odd. 5 - Sítě technického vybavení v zastavěném území - je uvedeno:
- čl. 5.2.6. - stožáry všeho druhu se osazují:
- a) v chodnících užších než 2,5 m se souhlasem správce sdělovacích kabelů podle přílohy "C", nebo do zeleného pásu,
 - b) v chodnících šířky alespoň 2,5 m nebo širších v poloze podle přílohy "C".
- čl. 5.2.7. - stromy se mohou vysazovat v těsné zástavbě do přidruženého prostoru místních komunikací - zpravidla jen chodník - v pásmu vyhrazeném pro stožáry (viz ČSN 73 6110). Při vysazování nových stromů je třeba dát přednost potřebám podzemních sítí a povrchových zařízení. ... Stromy mají být vysazovány tak, aby i jako vzrostlé nerušily intenzitu veřejného osvětlení a umožňovaly údržbu, opravy a spolehlivou funkci sítí.
- čl. 5.2.11. - podzemní sítě, které svoji polohou nevyhovují ustanovením této normy, mohou být ponechány ve své poloze tak dlouho, dokud nebrání uložení nových sítí, pro které je zabraná poloha vyhrazena. Tyto sítě (kromě stok) musí být přeloženy do polohy stanovené touto normou po skončení fyzické životnosti sítě, při rekonstrukci sítí nebo komunikace, v jejím prostoru jsou uloženy, nebo při přestavbě území města, obce nebo její části.

Ochranná pásma dle zákona č. 458/2000 Sb.:

Elektroenergetika

§ 46 odst (3) - **Ochranné pásmo venkovního vedení je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na každou stranu**

a) u napětí nad 1 kV do 35 kV včetně	7 m
b) u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně	12 m
c) u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně	15 m
d) u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně	20 m
e) u napětí nad 400 kV	30 m

odst. (5) - Ochranné pásmo podzemního vedení do 110 kV včetně a vedení řídící, měřicí a zabezpečovací techniky činí **1 m** po obou stranách krajního kabelu, nad 110 kV činí **3 m** po obou stranách krajního kabelu.

Plynárenství

§ 68 odst. (3) - **Ochranná pásma činí**

a) u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a přípojek jimž se rozvádějí plyn v zastavěném území obce	1 m
b) u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek na obě strany od půdorysu	4 m
c) u technologických objektů na všechny strany od půdorysu	4 m

§ 87 odst. (2) - **Šířka ochranných pásem je vymezena svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepla ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení, která činí**

2,5 m

odst. (3) - U výměňkových stanic určených ke změně parametrů teplotnosné látky, které jsou umístěny v samostatných budovách, je ochranné pásmo vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti - **2,5 m** - kolmo na půdorys těchto stanic.

Zákon dále doprovází vyhlášky o poplatcích UVN č. 169/1995 Sb. ve znění vyhl. č. 196/1996 Sb. a č. 191/1998 Sb.